

Andrej Plenković, predsjednik HDZ-a, u razgovoru za Glas Slavonije otkriva koliko se promijenio HDZ, na koji način planira ponovno pridobiti birače i kakvi su planovi njegove stranke za budućnost zemlje.

▼ **Preuzeli ste HDZ prije nešto više od mjesec dana, jeste li zadovoljni brzinom i dubinom promjena koje ste proveli? Može li se danas govoriti o novom HDZ-u, naime, mnogi analitičari upozoravaju da su sva važna tijela stranke i dalje u istom sastavu?**

- HDZ ima veliku povijest koja se isprepleće s uspjesima hrvatske države. Predvodio je hrvatski narod u ostvarivanju strateških ciljeva od 1989. - postizanja neovisnosti, pobjede u obrambenom Domovinskom ratu te članstvu u Europskoj uniji i NATO-u. Danas na tim čvrstim temeljima želimo ponuditi najkvalitetnije odgovore na nove izazove suvremenog hrvatskog društva. Sada smo okrenuti prema budućnosti. Nakon krize političkog vodstva i raspustanja Hrvatskog sabora preokrenuli smo trendove i istopili veliki zaostatak u rejtingu pred SDP-om. Izabran sam s gotovo 100.000 glasova članova HDZ-a i moja je misija profilirajućeg i transformativnog karaktera za HDZ. Rezultati se već vide jer sam svojim pristupom politici potpuno promijenio ozračje i ton kampanje za Hrvatski sabor. Dopršili smo sveobuhvatni program koji će osigurati gospodarski rast, nova radna mjesta i društvenu pravednost. Izborne liste sastavili smo na vrlo transparentan i demokratičan način, a prijedlozi su došli od županijskih organizacija i zajednica HDZ-a.

Suvremeni Statut

▼ **HDZ se od 2000. godine kontinuirano suočava s više ili manje štetnim posljedicama djelovanja svojih predsjednika proizišlim iz sustava apsolutne moći kojom su vladali strankom. Kakva je vaša vizija ustroja stranke i koliko se temelji na Stierovu manifestu?**

- Snaga HDZ-a leži u njegovim članicama i članovima, lokalnim organizacijama, sektorskim odborima i zajednicama. U djelovanju stranke želimo ih snažnije uključiti uvažavanjem njihova doprinosa u kreiranju stranačkih i sektorskih politika. Za to je nužno izrada cjelovitog suvremenog Statuta, a promjene uključuju snažniji položaj Središnjeg odbora i razvijanje načela "jedan član - jedan glas". Želim zajedno s najbližim suradnicima osigurati da HDZ postane predvodnik u postavljanju najviših stan-

darda unutarstranačke demokracije i participacije članova, što jača vjerodostojnost stranke.

▼ **Snažno zagovarate pozicioniranje HDZ-a na desnom centru. Imate li snage stranku u cijelosti odmaknuti od ne toliko radikalnog koliko jednostavno nekorisnog, folklornog desničarenja kojemu dio vašeg članstva nesumnjivo naginje? Kako mislite riješiti dvojbu zadovoljenja desnog krila stranke i pridobivanja glasača s centra?**

- Nekorisnog folkora, kako ga vi nazivate, više nema. Postoje kvalitetan izborni program i vjerodostojni kandidati. Moj glavni cilj je dosljedno političko djelovanje koje promovira temeljne vrijednosti HDZ-a kao narodne i stožerne državotvorne stranke, njegujući demokršćanske i univerzalne humanističke vrijednosti. Uvjereni smo da je tradicionalni svjetonazor u središtu kojeg su čovjek i obitelj moguće uspješno primijeniti u suvremenom društvu. Izvrsnost i otvorenost prema promjenama danas su nužni za uspjeh. Članica smo Europske pučke stranke, dio smo europskog desnog centra te uživamo najširu potporu birača. Smatram da većina hrvatskih birača dijeli naše vrijednosti, kao i da prepoznaju da imamo potrebno znanje i iskustvo za povećanje kvalitete života hrvatskih birača, što je danas najvažniji zadatak svih političkih aktera.

Suradnja s Mostom

▼ **Kako danas ocjenjujete rad vlade HDZ-a i Mosta i odluku tadašnjeg vrha da ju ide rušiti, odluku koja je, u konačnici, dovela i do otvaranja prostora za promjene u HDZ-u? Većina ministara te vlade nije se našla na izbornim listama.**

- Podsjetit ću da sam zajedno s kolegama zastupnicima HDZ-a u Europskom parlamentu javnim pismom apelirao na HDZ-ove saborske zastupnike i vodstvo stranke da ne idu u rušenje vlastite vlade jer su političke posljedice bile očigledne. Cijelim rezultate HDZ-ovih ministara koji su možda ostali u sjeni političke nestabilnosti. Gospodarski rast ove godine je 2,5 posto, što je odličan temelj za programski cilj HDZ-a rasta od 5 posto. Ministar Zdravko Marić, koji je prvi na našoj listi za slavonsku V. izbornu jedinicu, smanjio je proračunski deficit za pet milijardi kuna u odnosu na lani, a prvi put od 1999. snižena je razina hrvatskog javnog duga. Ministar Tolušić ostvario je sjajne rezultate povećanjem više od 500 milijuna eura iz europskih fondova u pola godine, pri čemu su alocirana sredstva za niz razvojnih projekata u Slavoniji. Na ove izbore HDZ ide s kvalitetnim i dokazanim kandidatima, među kojima ima i

RAZGOVOR

Andrej Plenković, predsjednik HDZ-a

HDZ JE SPREMAN ZA NOVO PARTNERSTVO S MOSTOM, A ZA VELIKU KOALICIJU NEMA ŠANSE

Imamo kvalitetan izborni program i vjerodostojne kandidate. Prioritet nam je politička stabilnost vlade

DAVOR KIBEL

naših saborskih zastupnika i ministara, ali i novih ljudi, koji će zajedno vjerodostojno provoditi program buduće vlade. Na listama HDZ-a vidi se promjena i novi smjer, dok je SDP zadržao ključne ljude svoje vlade čiji su rezultati gospodarska stagnacija Hrvatske i poraz na izborima. Vjerojatno bi na listi ostao i bivši ministar poljoprivrede Jakovina da se na početku kampanje nije našao u jednoj u nizu ozbiljnih afera koje su obilježile njegov rad.

▼ **Vrlo je vjerojatno da će HDZ novu priliku za formiranje vlade opet morati tražiti koalicijom ili suradnjom s Mostom. Jesu li saznali uvjeti da se ponovno dogode dvije vlade u jednoj, jesu li promjene u HDZ-u i stečeno iskustvo Mosta u visokoj politici**

"OČEKUJEM BOLJI REZULTAT U SLAVONJI"

▼ **Kakav rezultat očekujete u slavonskim izbornim jedinicama?**

- Očekujem da će Slavonci i Baranjski pružiti veliku podršku programu i kvalitetnim kandidatima HDZ-a, predvođenim prof. dr. sc. Miroslavom Tuđmanom u IV. i dr. sc. Zdravkom Marićem u V. izbornoj jedinici. U te dvije izborne jedinice, pet slavonskih županija, u studenome prošle godine izabrano je ukupno 14 zastupnika s liste HDZ-a. Uvjeren sam da ćemo imati bolji izborni rezultat nego lani i veći broj mandata.

jamstvo da takvo partnerstvo može biti iskreno, a ne prisilno? Koga još HDZ vidi kao moguće druge partnere?

- U dosadašnjim odnosima HDZ-a i Mosta očito je bilo poteškoća u funkcioniranju. No osobno u tome nisam sudjelovao i nemam nikakvu političku odgovornost. HDZ ide za tim da na izborima osvoji većinsku potporu birača, a nakon toga smo otvoreni i za suradnju s Mostom. Vjerujem da postoji puno više pitanja koja nas spajaju s Mostom, osobito glede ključnih razvojnih projekata i reformi, nego razdvajaju. Spremni smo za partnerstvo na racionalnim osnovama, povjerenju i poštovanju volje hrvatskih birača. Prioritet je politička stabilnost vlade, a pritom je nužno da na njezinu čelnom mjestu bude osoba koja ima

izborni i politički legitimitet i jak stranački autoritet. U formiranju nove saborske većine i vlade razgovarat ćemo sa svim strankama s kojima dijelimo sličnost i na programskom planu, i na svjetonazorskoj osnovi.

Velika koalicija?

▼ **Koje su zadnje pozicije HDZ-a u tom mogućem dogovoru? Kazali ste da ne dolazi u obzir premijer koji nije iz snažnijeg partnera, koji su vaši drugi uvjeti zbog čijeg biste neispunjenja bili spremni za odlazak u opoziciju ili novi krug izbora?**

- Želim da HDZ koji predvodim osvoji i više mandata nego na posljednjim izborima. U poziciji predsjednika

najjače stranke nakon izbora apsolutno sam spreman preuzeti odgovornost predsjednika vlade. Nemam namjeru pristajati ni na čije ucjene i od ovog principijelnog pristupa, za razliku od Zorana Milanovića, koji je prošle godine bio spreman prepustiti premijersku poziciju, neću odustati. Moj je temeljni cilj u hrvatsku politiku vratiti vjerodostojnost, što sam zastupao u svom političkom i profesionalnom djelovanju, ali i životu. Ne vidim da postoji i jedan suvisao razlog zbog kojeg ne bih bio prihvatljiv našim potencijalnim partnerima na mjestu predsjednika vlade. Nekorektno je prema biračima ulaziti u političko partnerstvo bez dogovora o provedbi ključnih programskih poteza ili uz uvjet prepuštanja odgovornog mjesta predsjednika vlade, suprotno njihovoj volji na izborima.

▼ **Postoji li uopće mogućnost tzv. velike koalicije? Možete li u bilo kojoj situaciji zamisliti zajedničku vladu HDZ-a i SDP-a?**

- HDZ je decidirano protiv velike koalicije. Odlučio sam postati predsjednik HDZ-a s prioritarnom misijom da vratim vjerodostojnost i pomognem stranci da na ovim izborima ponovno bude pobjednička opcija koja će formirati novu hrvatsku vladu. Hrvatsko je društvo ostvarilo svoje strateške ciljeve, pa ne vidim ni potrebu za velikom koalicijom. Sada nam treba stabilna vladajuća većina s jasnim programom za provedbu nužnih reformi kako bismo našem društvu osigurali bolji životni standard i veću pravnu sigurnost, a državi dugoročni okvir gospodarskog rasta i razvoja.

▼ **Slavonija je zasigurno i ekonomski, i socijalno, i demografski najdevastiranija hrvatska regija. To je, imajući u vidu potencijale, zapravo, možda apsurdnije što se u modernoj hrvatskoj državi dogodilo. Kakve planove HDZ ima da promijeni tu situaciju, da se**

zaustavi propadanje poljoprivrede i iseljavanje dramatičnih razmjera?

- Velika je nepravda da Slavonija koja je podnijela najveću žrtvu u Domovinskom ratu danas ne ostvaruje sve potencijale gospodarskog i socijalnog razvoja. Promijenit ćemo to. HDZ-ov program sadrži katalog konkretnih mjera za razvoj poljoprivrede koje nazivamo 'Projekt Slavonija'. Ukupan broj zaposlenih u poljoprivredi od 2011. smanjen je za 100.000, a nama je cilj u četiri godine 50 tisuća ljudi vratiti u poljoprivredu. Staviti ćemo u funkciju sva neiskorištena poljoprivredna zemljišta i povećati korištenje pašnjačkih površina za uzgoj goveda i svinja. Usvojiti ćemo novi Zakon o poljoprivrednom zemljištu, izmijeniti kriterije bodovanja i osigurati pravedniju dodjelu. Slavonija je najpogođenija valom iseljavanja mladih. Darivat ćemo mlade poljoprivrednike dodjelom, davanjem u koncesiju ili prodajom zemljišta. Mladima ćemo omogućiti kvalitetniji obrazovni sustav povezan s potrebama gospodarstva i sredina u kojima žive, a poticati ćemo i poslodavce znatnim olakšicama za njihovo zapošljavanje. U fokus stavljamo razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava. Osnovat ćemo agrarnu banku, koja će plasirati povoljne kredite za OPG-ove i male i srednje poduzetnike. Osigurati ćemo da dodjela sredstava za izravna plaćanja i ruralni razvoj iz proračuna EU-a bude transparentna, u interesu manjih poljoprivrednih gospodarstava, što za vrijeme SDP-ove vlade nije bio slučaj. Nastavit ćemo razradu strateškog projekta izgradnje sustava navodnjavanja. Oživljavanje hrvatskog sela pokazat će koliko smo kao vlada uspjeli gospodarski razviti Hrvatsku. Naš je cilj puno korištenje potencijala Slavonije i Baranje kao žitnice Hrvatske, snažniji izvoz, domaća zdrava hrana po pristupačnim cijenama, ali i predstavljanje slavonskih autohtonih proizvoda, kulture i tradicije za razvoj kontinentalnog turizma. ■

KONSENZUS OKO NAJVAŽNIJEGA

▼ **Držite li da je moguć konsenzus dviju najvećih stranaka o pitanjima koja dijele hrvatsko društvo kojim bi sve te podjele prestale biti prevladavajućom javnom temom? Mislite li da su danas HDZ i SDP spremni podnijeti svatko svoj dio tereta i na određeni način deideologizirati društvo, prebaciti svjetonazorske razlike s totalitarnih režima svih vrsta i boja na pitanja porezne politike, gospodarskih programa, reforme zdravstva...**

- Gospodarski rast, povećanje zaposlenosti i demografska obnova, a ne rasprave o svjetonazorskim podjelama, ključna su pitanja s kojima se Hrvatska danas suočava. Istodobno, HDZ je vrlo jasan u svezi s povijesnim i ideološkim pitanjima. Osuđujemo svaki totalitarizam neovisno o njegovu ideološkom predznaku. Volio bih da je SDP jednako nedvosmislen u osudi totalitarnog karaktera jugoslavenskog komunističkog režima. Vjerujemo u politiku pomirbe predsjednika dr. Franje Tuđmana čija je srž da je radi ostvarivanja ključnih strateških interesa nužno nadići postojeće političke razlike. Svoje djelovanje usmjerit ću na to da HDZ ponovno postane središnja politička snaga koja gradi nacionalni konsenzus oko najvažnijih pitanja.